02/07/2019

Ο Σοφ. Παπαδάκης γράφει στα παιδιά του πριν από την αγχόνη

/ Ιστορία - Εθνικά Θέματα

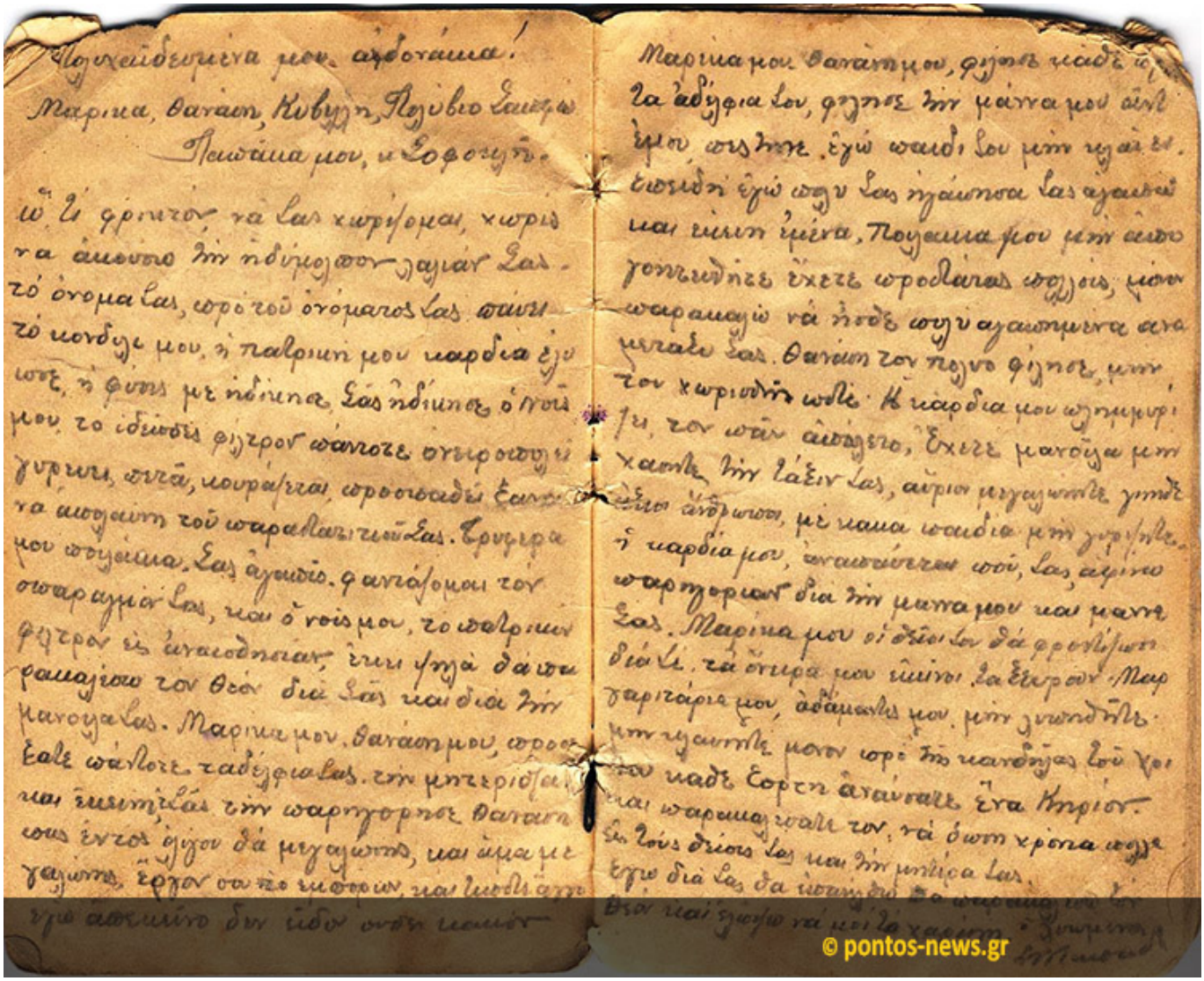

Η περιοχή του Ακ Νταγ Ματέν (Μεταλλεία Λευκού Όρους) στην κεντρική Ανατολία, αν και δεν περιλαμβανόταν στις περιοχές του διεκδικούμενου Πόντου, εντούτοις θεωρούνταν ποντιακός οικισμός και πλήρωσε το δικό της φόρο αίματος στις αγχόνες των Δικαστηρίων Ανεξαρτησίας που στήθηκαν στην Αμάσεια.

Τον Μάιο του 1921 τριάντα πρόκριτοι και έμποροι της πόλης, μετά την καταστολή του αντικεμαλικού κινήματος, συλλαμβάνονται με την κατηγορία ότι είναι βασικοί πυρήνες του κινήματος για τη δημιουργία της Ανεξάρτητης Δημοκρατίας του Πόντου, αλλά και ότι δεν δέχονται να υπαχθούν στην Τουρκορθόδοξη Εκκλησία με ηγέτη τον ψευτοπατριάρχη παπα-Ευθύμ' (Καραχισαρίδη). Πρόσχημα των κεμαλικών

για τις διώξεις ήταν τα ορφανοτροφεία που είχαν ιδρύσει οι Έλληνες για την περίθαλψη ορφανών του Α΄ Παγκόσμιου Πολέμου.

Μέσω αυτών θεωρήθηκε ότι συγκεντρώνονταν χρήματα για τον εξοπλισμό των αντάρτικων σωμάτων.

Ανάμεσα στους συλληφθέντες, όπως επιβεβαιώνεται και από τα στοιχεία που συγκέντρωσε ο Κώστας Νικολαΐδης για το βιβλίο του Οι Ρωμιοί της Υοσγάτης και του Ακ Νταγ Ματέν, ήταν και ο Σοφοκλής Παπαδάκης, πλούσιος έμπορος της περιοχής. Ήταν ένας από τους 23 που με την κατηγορία της εσχάτης προδοσίας δικάστηκε και καταδικάστηκε σε θάνατο δι’ απαγχονισμού. Η ποινή του εκτελέστηκε τον Σεπτέμβριο του 1921 στην πλατεία Ωρολογίου στην Αμάσεια, και ο ίδιος πέρασε στην ιστορία ως ένας από τους εθνομάρτυρες του Ακ Νταγ Ματέν.

Λίγες ημέρες προτού οδηγηθεί στην κρεμάλα, σε ένα σημειωματάριο έγραψε γράμματα με αποδέκτες τη μάνα, τα αδέρφια, τα παιδιά και τη γυναίκα του, ενώ φρόντισε να αφήσει αναλυτικό κατάλογο των οφειλετών του. Τα γράμματα του Σοφοκλή Παπαδάκη τα εμπιστεύτηκε το 2011 στον εκπαιδευτικό και συγγραφέα Κοσμά Τσίναλη ο εγγονός του Πολύβιος Παπαδάκης. Αφορμή ήταν εκδήλωση για την Ημέρα Μνήμης της Γενοκτονίας των Ποντίων που είχε πραγματοποιηθεί στο Δημοτικό της Αψάλου, του χωριού στο οποίο εγκαταστάθηκε η οικογένεια.

Το pontos-news.gr παρουσιάζει ένα από τα ανέκδοτα αυτά ντοκουμέντα, το γράμμα του Σοφοκλή Παπαδάκη προς τα παιδιά του, ένα λυρικότατο ποίημα πατρικής συγκίνησης.

Πολυχαϊδεμένα μου αηδονάκια!
Μαρίκα, Θανάση, Κυβέλη, Πολύβιε, Σαπφώ, Παπάκα μου, και Σοφοκλή.

Ω, τι φρικτόν να σας χωρίζομαι χωρίς να ακούσω την ηδύμολπον λαλιάν σας, το όνομά σας. Προ του ονόματός σας παύει το κονδύλι μου, η πατρική μου καρδιά έλυωσε, η φύσις με ηδίκησε, σας ηδίκησε ο νους μου, το ιδεώδες φίλτρον πάντοτε ονειροπολεί, γυρεύει, πετά, κουράζεται, προσπαθεί ξανά να απολαύνει του παραστατικού σας. Τρυφερά μου πουλάκια, σας αγαπώ, φαντάζομαι το σπαραγμό σας και ο νους μου, το πατρικό φίλτρο εις αναισθησίαν, εκεί ψηλά θα παρακαλέσω τον Θεόν δια σας και δια τη μανούλα σας.

Μαρίκα μου, Θανάση μου, προσέξατε πάντοτε τα αδέρφια σας, τη μητερίτσαα σας, και εκείνη εσάς. Παρηγόρησέ την Θανάση, πως εντός ολίγου θα μεγαλώσεις, και άμα μεγαλώσεις έργον σου το εμπορικόν και τίποτε άλλο. Εγώ απ’ εκείνο δεν είδα ουδέν κακόν.

Μαρίκα μου, Θανάση μου, φίλησε κάθε πρωί τα αδέρφια σου, φίλησε τη μάνα μου αντ’ εμού. Πέστηνε, εγώ παιδί σου μην κλαίει, επειδή εγώ πολύ σας ηγάπησα, σας αγαπώ, και εκείνη εμένα. Πουλάκια μου, μην απογοητευτείτε, έχετε προστάτας πολλούς, μόνο παρακαλώ να είσθε πολύ αγαπημένα αναμεταξύ σας.

Θανάση, τον Πόλυο φίλησε, μην τον χωριστείς ποτέ. Η καρδιά μου πλημμυρίζει, το παν απώλετο. Έχετε μανούλα, μην χάνετε την τάξη σας, αύριο μεγαλώνετε, γίνετε άξιοι άνθρωποι, με κακά παιδιά μην γυρίζετε. Η καρδιά μου αναπαύεται που σας αφήνω παρηγορίαν διά την μάνα μου και μάνα σας. Μαρίκα μου, οι θείοι σου θα φροντίσουν δια σε. Τα όνειρά μου εκείνοι τα ξεύρουν.

Μαργαριτάρια μου, αδάμαντές μου, μην λυπηθείτε, μην κλαίτε, μόνο προ της κανδήλας του Χριστού κάθε εορτή ανάψατε έναν κηρίον και παρακαλέσατέ Τον να δώσει χρόνια πολλά εις τους θείους σας και τη μητέρα σας. Εγώ δια σας θα παρακαλέσω τον Θεόν και ελπίζω να μου τα χαρίσει.

Ο λυπημένος
Παπαδάκης Σοφοκλής.
Εν Αμασεία τη 24η 7βρίου [Σεπτεμβρίου] 1921